

MEDLEMSBLAD FÖR EKENSBERGS BÅTSÄLLSKAP

MÖRTEN

1996 ÅRG. 26

Några rader från ordföranden

Med Rolling Stones skrällande i örnen skall jag skriva årets ledare i Mörten. Den skall naturligvis handla om allt som aldrig hänt förr i Sällskapet och som nu plötsligen bara händer; vi ändrar namn till Segelsällskap, inrättar en funboardsektion och blir hang around club till KSSS - möjligheterna är outtömliga. Mycket e're som aldrig hänt förr i Sällskapet. Och tur är väl det, för det är ju också det som är vår styrka - att skynda lagom eller inte alls in 2000-talet. Vår "affärsida" - sådan den alltid varit - har stått sig genom åren. För att

travestera på en slogan från den provinsbank jag en gång tjänade i min ungdom (jo, jag hade en sådan) skulle man kunna säga att i EBS blir man "stor medlem i liten klubb" och inte det omvända. Enkla, men väl fungerande grejor för hamn och varv är en del i det hela, men kanske än viktigare är delaktighet i det som händer och sker, i form av personligt ansvar och eget arbete i ett riktigt kamratgäng. Det lagoma skyndandet ligger på det ideologiska planet. På det praktiska planet är det tvärtom dags att öka tempot något - det är ju inte precis barnsjukdomar som materielen lider av. Tvärtom är det ålderskrämpor som börjar göra sig gällande. Något vi fick bevis på i somras då slipspelet inte längre ville vara med. Bosse Dahlqvist och Urban Cogne åkte på nattjobb och lyckades ordna ett provisorium så att sjösättningen kunde fortsätta redan nästa dag. Det väl sammansvetsade gänget Benke Eriksson och Perre Nilsson slet sedan i flera dar med att byta ut motorn till spelet. Hamngruppen har i vinter jobbat hårt med hydraulvagnen och nästa vinter är det dags att gå igenom slipvagnen - och mer än så står på

dagordningen. Någon tycker kanske att den nyvalde ordföranden bara har en massa trista saker att berätta i sin första ledarspalt. Men vari består det trista? Många goda skratt och minst lika många bra snack har jag med mig i bagaget från jobb i snö, regn och stekande sol.

Så känn dig kallad både till jobb och fest under 1996, det är det som det handlar om i Ekensbergs Båtsällskap - den finaste förening jag någonsin löst medlemskort i.

Festina lente, eller som man säger - skynda lagom.

Lasse

Namn & Nytt

Red hälsar den nya styrelsen välkommen. Två nya styrelseledamöter har sett dagens ljus detta år.

Hamnkaptan Billy Björkman är den förste nykomlingen, om han nu kan betraktas som sådan. Han blev medlem vid 31 års ålder och året var 1977. Gissa hans ålder och sälla Er till gratulanernas skara tillsammans med red. Billy har i alla möjliga sammanhang ställt upp för Sällskapet och har åtminstone under de senaste 15 åren funnits med på varje valberednings önskelista. Det är dock nu först han fallit för propäerna att också bli invald i styrelsen.

Billy tar sig fram över fjärdarna i en Orrskär, tillsammans med Eivor.

EBS årsprogram 1996

- 23/4 Tisdag 19.00 Vårmöte
- 27/4, 28/4, 1/5, 4/5, 5/5, 11/5 kl 08.00 Sjösättning
- 11/5 Lördag ca. 16.00 Sjösättningsbankett efter sista sjösättningen
- 23/5 Torsdag 18.00 Städning (obligatorisk)
- 25-27/5 Lör-Måndag Pingsteskader
- 1/6 Lördag Sillfrukost

- 16/8 Lördag Kräftsamling
- 16-17/8 Ungdomsläger
- 14/9 Lördag 10.00 Mauritz Minne
- 21/9 Lördag Götas Korv & Paketkör

- 28/9 Lördag 09.00 Framplockning (obligatorisk)
- 28/9 Lördag 11.00 Matchracing
- 5/10, 6/10, 12/10, 13/10, 19/10, 26/10 kl. 08.00 Upptagningar
- 2/10 Lördag kl. 24.00 Boj & Bom ska vara uppe

- 7/11 Torsdag kl. 19.00 Årsmöte
- 23/11 Lördag Årsfest
- 14/12 Lördag Lusseknytis

AVGIFTER 1995

Inträdesavgift 500:-
Nyttjandeavgift 500:-

Arsavgift
Senior 125:-
Pensionär 60:-
Junior 60:-

Hamnavgift
Minsta plats 1,80 m 720:-
Därutöver per m 400:-

Uppläggning per m² 48:-

Extra sliptagning 50:-
Ej upptagen boj eller bom 300:-
Ej utfört arb.pass 300:-
Ej utfört vaktpass 300:-

Suppleanten Pia Frimodig, som ännu inte är trettio fyllda, blev medlem i EBS 1994. Sedan många år tillbaka är hon medlem i Göta och har försvarat dess färger i SM för Mälarbåt under de senast fem - sex åren. Hon började i M 22-klassen, men seglar sedan ett par år med framgång M 30 i sällskap med Johan (Haasum).

På nya platser i styrelsen har vi suppleanten, som berörs på annan plats i Mörten, och Hasse Westerling som lämnat suppleantplatsen för posten som vice sekreterare - en befattning som möjligen är unik för EBS. Vi skall inte heller glömma den nye vice ordföranden, Urban Fredriksson som vid det här laget suttit på andra taburetter i styrelsen i fyra år.

Förnyringen till trots är det ett rätt rutinerat och i sällskapet väl förankrat styrelsegång. Sålunda ingår en hedersmedlem och inte mindre än fem personer som tilldelats Sällskapets förtjänstecken.

Förnyringen har också inburet att ett par personer lämnat styrelsen. Det är Trygve Engelbert som lämnat sin suppleantplats efter sex år och Cary Florén, som lämnat Sällskapets tyngsta arbete efter fyra år.

Redaktionen tackar de avgående för en god insats och önskar de nytillträdna lycka till.

Fd Hamnkapten 50 år

Femtio bast, Skärgårdsbo och Flaggriddare i Ekensberg. Vem kan det vara? Lasse Forslund m fl hittade honom på Tjockö i norra skärgården.

En kulen novembermorgon plockades jag upp av Gerhard och Barbro. Utflyktens första anhalt var Räfsnäs Brygga där omlastning skulle ske till sjögående fortskaffningsmedel för vidarebefordran till Tjockö, där familjen Björk numera slagit rot. I akt och mening var det nu - en vecka efter utsatt tid - dags att uppvakta Janne på femtioårsdagen. I Räfsnäs anslöt Bengt, Greta och barnen. Program enligt lade Janne Björk till med den egna båten. Vi stuvade ned oss själva med pick och rätt mycket pack för en tjugominuters sjöresa. Att kapellduk kan värma gott fick den resande byråkraten strax erfara då han intresserat lutade sig ut över relingen för att följa bogsvällets illustra dans över fjärden. Nåväl, tryggt landade på Tjockö Norra strålade vi samman med resten av familjen Björk, Berit, Hanna och hunden Tanya. Efter de hedersbetygelser som bör tillkomma en riktig EBSare av gammalt fint märke, i form av ett tal om stundens allvar, vikt och solenna prägel samt överlämnandet av blomsterkvast och Sällskapets högtidsstandert, vidtog det mer informella umgänget. Att inte mindre än tre av Sällskapets ordföranden, represente-

rante 17 års ordförandeskap och en smula dårskap, hyllade jubilaren på ort och ställe speglar kanske lite av Jannes position i Sällskapet. Vi fikade och tog sedan en hyggligt lång promenad under sakkunnig guidning av vårt värdfolk. En minst sagt läcker buffé dukades upp och nu vidtog ätande och drickande i gott och väl tre timmars tid. När mökret så sakta började lägga sig över en ödslig skärgård fanns fortfarande ett antal ännu icke avhandlade väsentliga frågor som påkallade sin lösning eller förklaring. Även om vi hann med några av dessa under det påföljande kaffet så lämnade vi familjen Björk och Tjockö med många frågor alltjämt obehandlade. Visst f-n är det roligt att träffa gamla kompisar för ett gott snack.

Grattis än en gång, Janne - och Hanna också för den delen som fyllde 19 samma dag som Janne passerade 50 skylten - och tack för senast. Tur att vi inte hann med alla svåra frågor. Jag ser fram emot att diskutera dem när tillfälle ges under den sommar som så småningom gör sig gällande, för det gör den väl?

Jubilaren med EBS standerten i hand flankerad av trenne ordföranden. Från höger ses Gerhard Lindström, ordf. 1980-89, den reglementslikt klädda Bengt Niklasson, ordf. 1989-95 samt nytillträdde ordf. Lars Forslund.

Vet ni vilka klubbens mesta kappseglare är ?

Några kappseglare mer än andra - så är det ju. I Ekensbergs Båtsällskap finns det några som definitivt kappseglare mer än andra. Det är Pia Frimodig och Johan Haasum som med sin M-30:a nr 58 har representerat klubben i 5 kappseglingar under 1995.

Pia, som ingår i EBS styrelse sedan i höstas och Johan, som är klubbens epoxigubbe, köpte sin M 30:a för några år sedan efter att ha haft ett knippe M 22:or ihop. Men nu är det alltså M 30 som gäller.

Tänk, förr på världen för 30 till 40 år

jo, Pia och Johan

sedan vimlade det av Mälarbåtar i Sällskapets hamn. Idag finns bara Pia och Johans kvar. Studera gärna hur våra mesta kappseglare tar sig ut och in i hamnen utan motor. Här följer deras resultat från kappseglingarna under 1995. På Broken Cup som går av stapeln i

början av säsongen på Nyköpings Segelsällskaps klubbholme Broken, kom de på 7:e plats av 11 startande. Sörmlandsregattan i Trosa, där för övrigt vår förrföre ordf. Gerhard Lindström ingår i org.kommittén, gav en 9:e plats bland 12 startande.

"Distansen" som är en tillfartssegling till SM slutade med en 4:e plats och i SM blev de nr 12 av 26 startande.

I Götas jubileumskappsegling "Kräftköret" slutade de som 2:a efter att ha seglat om Stene Thorold hos vilken Lasse For slund agerade "grinder", dvs skötte genuaskotet i det superlätta föret.

I Mauritz Minne krönte de säsongen med en spik.

Den ende i EBS som lyckats slå Johan på kappseglingssbanan är Siri Helmers, 9 år. En sann optimist med ballastfördel.

Johan i aktern och Pia vid vanten inför ankring i känd Mälarkyk Lycka till under kommande säsong önskar hela Sällskapet.

RESULTAT Mauritz M.

Mauritz Minne 1995

1. Pia Frimodig, Johan Haasum M30
2. Per Hansson RJ-85 Special
3. Niklasson/Magnusson Fortissimo
4. Lars Gustavsson Rival 22
5. Per Olsson Express
6. Urban Fredriksson S30
7. Gabor Komaromi Accent
8. Hans Westerling IF
9. Thomas Rönström RB 98

Först i mål var Åke Petterssons systerson Magnus, som seglade Åkes Rapid utom tävlan. Grattis till honom.

"Minnet" blev ett hårdvindskör med kraftiga sydostliga vindar vilket innebar undanvindstart med buskiga byar utanför Mörtviken. Slör och plattläns höll båtarna runt maxfart ända ner till rundningen vid Kanan. Där gällde det att reva lagom mycket inför kryssen österut till Slagsta holme. Kryssen blev tuff vilket för en del medförde en del vatten på sittbrunnssargen. Efter snack på Jungfruholmarna avslutade 1995 års Mauritz Minne.

Segla vackert - segla Mälarbåt

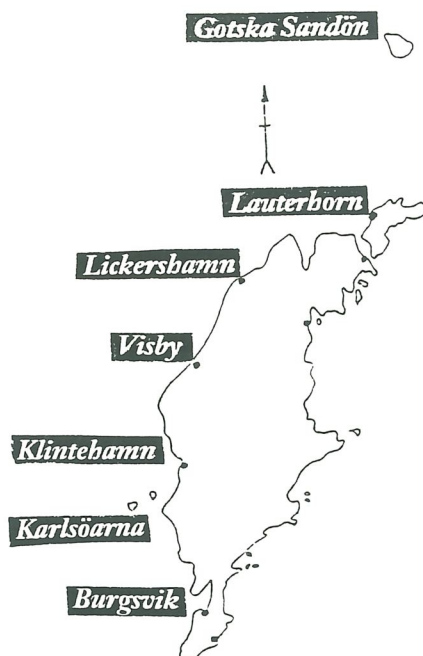
SEGLA TILL

GOTLAND !

Tre år på raken har familjen Fredriksson seglat till rosornas ö i sin S 30:a. Har följer deras lovsång detta "KalkstensHawaii". Även tips på bra hamnar förmedlas i denna reseberättelse.

Tre somrar i rad har vi valt Gotland som mål för sommarseglatsen. Vi vill gärna rekommendera detta spännande och annorlunda resmål. Nästan som att åka utomlands! Man kan få mycket olika upplevelser, alltifrån den ensliga och sägenomspunna Gotska Sandön, till det myllrande Visby med kommers och gatuliv som gör att man tror sig förflyttad till Sydeuropa. Under medeltidsveckan blir upplevelsen en helt annan, då bidrar både staden och invånarna till att man känner sig förflyttad flera århundraden tillbaka i tiden. Vi kände oss nästan malplacerade i våra 1900-tals kläder. Och tala om entusiastiska människor. Många timmar hade lagts ner på förfärdigande av kläder och olika utrustningar, som ringbrynjor, hjälmar, rustningar och olika vapen. Men även mer fredliga saker fanns att beskåda eller köpa. Höjdpunkten var nog i alla fall tornerspelen på ett stort fält med skickliga riddare, duktiga hästar och vackra damer. Visst är överfarten ett äventyr, men med hjälp av väderleksrapport, noggrann navigation och kanske något modernt navigationshjälpmedel blir detta inte något oöverstigligt. Vi har i alla fall haft väldigt tur under våra 6 överfärder. Det känns väldigt härligt att vända båten rätt ut mot havet men lika bra är det när man först hör ropet "Land i sikte", och börjar skymta öarna i yttersta havsbandet. Aldrig skall vi glömma sista överfarten, då vi efter en hel dag på sjön gick in mot Huvudskär i månljus och med en fart av 7-8 knop på bara stören. Månljuset speglade sig i bränningarnas kaskader, men med hjälp av navigatören och Huvudskärs fyr kunde vi lugnt njuta

av den fantastiska naturupplevelsen. Det finns flera vägar att välja för färden över Östersjön. Närmast är Huvudskär-Gotska Sandön (40 Nm SO), om man kan stanna till där. Det beror på vindstyrka och vindriktning. Man kan ringa till uppsyningsman på morgonen innan man ger sig av. Då får man råd om eventuell ankrings-

plats. För det blir att ankra i sanden på lagom avstånd (vi fick seriekoppla ankaren för att få det att hålla), och sedan ta jollen in till land. Vill man bese ön mer grundligt rekommenderar vi nästan att ta turbåten från fastlandet. För inte vågar man lämna båten utan uppsikt någon längre stund. Det låter kanske lite bökitigt, men vilka sandstränder! Från Land-sort, en annan vanlig utgångspunkt, är det 45 Nm OSO till Sandön. Väljer man istället att gå direkt till Lauterhorn på Fårö blir resan lite längre ca. 60 Nm från Huvudskär. Lauterhorn är en underbar välskyddad liten hamn mitt bland raukar och fossiler. Där

finns också en rolig skoutställning med ilandflutna skor i de mest fantasifulla och galna skepnader. Längre söderut (WSW 21 Nm) ligger det idylliska Lickershamn med Gotlands högsta rauk, Jungfrun, strandbod med bl. a. rökta flundror och minigolfbana. Härifrån är det 15 Nm SW till Visby. Staden möter oss med stadsmur och kyrktorn som ett riktigt medeltida fäste. Under Juli månad kan det vara mycket trångt men sedan, och även under medeltidsveckan som alltid inträffar första veckan i Augusti, har vi inte haft några problem med tilläggsplats. Man kunde t.o.m. välja mellan den lugnare Fiskehamnen och att lägga till mitt inne i vimlet i

hamnen. Under Juli månad har vi fått välja den yttre hamnen som också är ganska lugn. Men Visby är inte ett ställe man åker till för att få lugn och ro. Där händer alltid något och stadens puls är sommartid ganska hög. Om man vill ta igen sig efter några hektiska dagar i staden rekommenderar vi att fortsätta söderöver mot Klintehamn 20 Nm. Därifrån kan man besöka Karlsöarna med sina fågelberg, stenåldersgrottor och ovanliga natur. Enklast är nog att ta turbåten då tilläggnin-gen kan vara svår. Från Klintehamn är det 25 Nm till Burgsvik som är en riktig pärla med fin badstrand och mysig

hamn-krog. Det är svårt att hitta naturhamnar och man är i stort sett hänvisad till gästhamnar. Men det är också trevligt, inte minst tycker barnen det. En bra förteckning över Gotländska hamnar kan fås genom Gotlands turistbyrå, som också gärna ger andra råd och tips, tel: 0498-206000. Som ni förstår har vi bara hunnit besöka västra sidan av ön. Den östra lär vara väldigt fin också med lite färre turister och mysiga hamnar. Dessa har vi kvar att upptäcka vid kommande besök på denna härliga semesterö.

Även 1995 hade EBS tre medlemmar ombord på en Augustimånebåt, eller närmare bestämt två. Thomas Rönström seglade med SK-95:an Kerma medan Bengt Niklasson och Per Hansson återigen mönstrade på Fortissimon Malva med skeppare Stig Elwin. Här berättar Bengt om ett stenhårt möte med Stockholms skärgård.

Seglingen gick som vanligt i slutet av Augusti, vindarna var friska och en och annan incident inträffade. En av dessa incidenter innehåller en del sedelärande nyttigheter vad gäller mörkersegling. Jag har hellre valt att öppna på förlåten för dra några slutsatser som kan vara andra till nytta än att hålla den taffliga fadäsen höljd i dunkel.

Vi startade som brukligt kl 20.00

85:a, meddelade kort att man hade gjort en "touch and go" och att allt var bra. Normalt är det alltid andra än den drabbade som rapporterar in grundstötningar. Som t ex när en annan känd NF seglare för tredje gången i Augustimånen går på samma grynnan. Gissa om det står många i kön för att avrapportera. Efter rundningen av Revange som tog lite för lång tid pga trasslande försegel, lyckades vi hålla skaplig höjd och jag bedömde att vi skulle kunna gå via Brandskärgrården - norr Bullerön - söder om Aspön och sedan rätt på rundningen. Allt gick bra förutom att sjön var lite för krabb för att kunna hålla bra fart innan vi kom in i sjölä. En mer nordligare rutt, närmare Runmarö utsida, hade säkert varit bättre. Den enda incidenten på denna första del av fredagsnatten var, förutom en del

så att det a/ lämpade sig bättre att ta det smalare gattet eller b/ man trodde att man gick i det bredare men i själva verket gick man i det östra och smalare. En anledning att ta det västra och större gattet var att man på så sätt skaffade sig bättre höjd på kommande kryssben så vi kunde hålla ut bättre ifrån St. Husarn. Så upplägget var genomtänkt och ingick i en mera långsiktig strategi för att snabbt föra oss mot nästa rundning. Ett av de tecken som Per och jag uppfattade från brunn var att rorsman uppenbarligen började bli mycket trött. Svårigheter med att hålla bra driv på båten är ett mycket typiskt tecken på trötthet och rorsman skall då givetvis bytas ut. Så hade alltså inte gjorts. Efterkonstruktionen ger vid handen att det östra sundet var det som passerades och det var förmodligen detta som

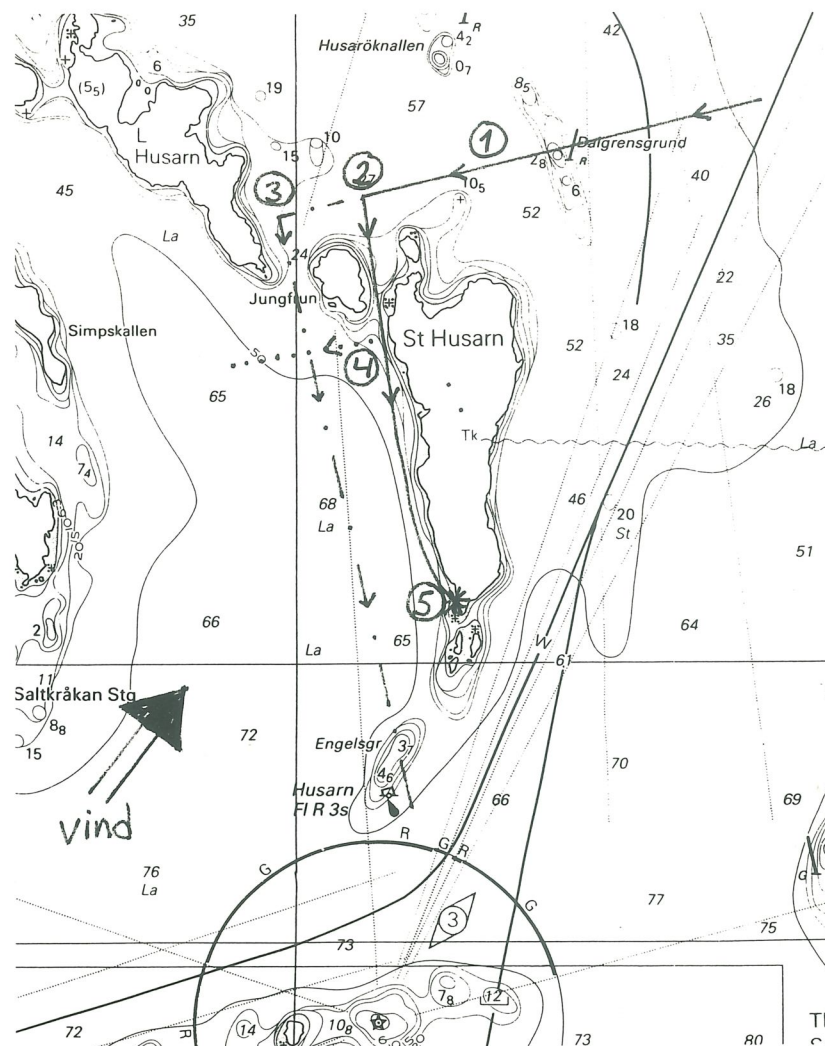
Stenhårt möte med

under Djuröbron. Vinden låg på SSV och vår första rundning var Revengegrundet utanför Sandhamn. Vi gick norr Runmarö och höll Skarprunmarn tätt om babord. Rakaste vägen gäller. Det tog någon timma innan navigation och segling fasade in sig och när mörkret kom befann vi oss söder om Sandön med Revenge rakt förut. Sjön var mycket gropig ute vid fyren och Per m fl hade det tufft på fördäck när genuan skulle ner. Tiden var då ungefär 22.00. Nästa rundning var Franska Stenarna inne på Nämndöfjärden. Vägvalet dit kunde varieras. Antingen kunde man gå tillbaks norr Runmarö och söderut på Nämndöfjärden eller kunde man via olika vägar ta sig söder om Runmarö och gå rakt på Stenarna. Vi valde det senare. Över VHF radion hörde vi att några hade problem ute vid Revenge. Någon rapporterade stillsamt till tävlingsledningen att "Nyss såg jag en masttopplanterna sakta falla. Kan någon ha mastat av"? Jodå, Ribbhagens NF gav upp och tuffade in till Sandhamn. Allt gick bra. En annan av dessa radiatorapporter som vi hörde något senare under seglingen innehöll en stor portion "understatement". Pila, en RJ

nervösa utspel från de delar av besättningen som gjorde sin jungfrumåne, en knapp rammning av en fiskodling på Aspöns sydsida. Omöjlig att upptäcka i mörkret. Nåväl, allt hade gått bra på denna, som vi ansåg, svårare del av natt 1. Franska Stenarna rundades någon gång mellan midnatt och 01.00, jag vet inte så noga eftersom jag hade blivit kommenderad frivakt strax innan rundning. Eller, som skepparen själv uttryckte saken "Nu kan jag ta över navigationen - detta är ju mina hemnavatten". Vår nästa rundningspunkt var Skomakarskeppet norr om Smådalarö och vägen dit behövde inte innebära några större bekymmer. I alla fall var det kryss, kolsvart och skepparens hemnavatten. Per och jag låg och sov men uppfattade ändå vissa tecken från brunnen. Så här i efterhand vet vi vad de betydde men då ville vi bara vila. Alltnog, rutten lades så att vi skulle gå igenom mellan St. och Lilla Husarn. Mellan dessa ligger en mindre ö som heter Jungfrun. Man kan gå på bägge sidor om denna. Vi skulle gå norr och väster om denna eftersom passagen var bredare där. Hur det nu var så kom vi in på ett kryssben, 1 på kortet,

var den direkta orsaken till det som sedan skulle inträffa. Efter passagen följde en styrbordsbog eftersom vinden låg runt SV. Kursen var parallell med St. Husarn, allt enligt planen. Det som inte låg inom planen var att avståndet i sida intill St. Husarn nu var mycket kort p g a att fel gatt passerades. Hade rätt gatt passerats hade avståndet varit mycket längre. Vi har ön öster om oss, utan bakgrundsljus, vilket gör att den är fullständigt omöjlig att upptäcka i becmörkret. Genom avdriften dejsar vi närmare ön och så nere vid södra spetsen, där en udde likt en böjd klo viker ut västerut, så tjongar vi rakt upp på land, 5 på kortet. Trots att det är relativt djupt inne vid stranden så är det tack och lov kölen som tar i först. Är det någonting som håller på en Fortissimo så är det kölen. Hade stäven slagit i först hade Stig haft en massa plastjobb framför sig nu i vinter. Per och jag vaknar upp !!! Vi vet inte om vi har gått på en grynnan eller vad det handlar om. Jag låg ett tag för att konstatera om vi var på väg av en ev grynnan. Båten lyftes upp i sjöarna och dunsade med ett kolossalt brak på någon form av hårt underlag.

Men tanke på att vi lyftes upp med jämna mellanrum var jag övertygad om att vi snart skulle vara flott. Vi hade bägge legat i sjökojer med fötterna i färdriktningen varför en kraftigare nigning i sovsäcken dämpade fallet. En hel del av köksförrådet omfördelade sig i ruffen och vi lokaliserade de största knivarna innan vi gick upp. En snabb städning var nödvändig innan vi gick upp på däck för att konstatera tillståndet. Jodå, den svenska graniten fanns föröver, i all sin prakt. Jag bad Stig om en position i det fall att vi behövde assistans. På däck var aktiviteten stor. Segel togs ner, motor startades och Per och jag gick ner för att inspektera kölsvin mm. Inga skador eller läckage kunde konstateras så operation städning kunde påbörjas. Under tiden hade gossarna på däck fått ner seglen, Stig hade backat ut båten för att få sjörum för segelsättning och efter ca 20 min var vi åter under segel och kappseglande igen. En av fördelarna med att gå på en relativt djup strandlinje är ju som ni förstår att båten inte fastnar på grund utan att det egentligen mest handlar om att dämpa känslorna, göra

1. Vi kommer in för babords halsar
2. Här slår vi och går igenom fel sund
3. Här skulle vi istället ha slagit
4. Alternativt kunde vi ha slagit här
5. Här gick vi rakt in i berget efter att ha dejsat närmare och närmare St. Husarn

Stockholms

det som ska göras och åka därifrån. Allt detta fungerade utmärkt. Däremot finns det mycket att erinra om handlandet före angörandet av St. Husarn. Att passera genom rätt sund, 3 på kortet, hade i dagsljus kunnat göras med förbundna ögon, om ni förstår vad jag menar. Det är en mycket lätt passage. I mörker och med den angöringsvinkel som vi hade var det givetvis svårare att se de bägge sunden eftersom öarna flyter ihop. En trött besättning kan då lätt ta ett felaktigt beslut. I vårt fall blev det fel sund, 2 på kortet. När så sundet var passerat och spänningen släppte sjönk även uppmärksamheten. I stället skulle vi ha slagit över till babordsbrog, 4 på kortet, för att komma ut en bit från St. Husarn. Nu fortsatte vi. Nästa omständighet som förmodligen hade gjort oss uppmärksamma på vår

Skärgård

belägenhet hade varit om vi haft pulpitmonterade lanternor. Skenet från dessa hade med all sannolikhet reflekterats mot stranden och ön hade upptäckts i tid. Det har hänt förut. Den masttoppsplacerade lanternan är ju bra ur strömförsörjningssynpunkt och, som jag tidigare berättat om, för att omgivningen kan se när man mastar av. Sammanfattningsvis kan man som vanligt konstatera att orsaken till incidenter av det här slaget beror på trötta besättningar och lite otur. Hur det gick sen? Jo, vi rundade Skomakarskeppet, gick därifrån ut

mot Biskopsö, norrut via Rödkobbsfjärden-Kudoxafjärden upp och rundade vid Fejan. Vidare ner söderut förbi Norrpada-Kallskär-Nassa-Björkskär-Brandskärgården. Därefter rundade vi Kalken och vände norrut igen - gick upp Gråstensfjärden och Kanholmsfjärden och rundade en punkt norr om Möja. Därefter en liten stickare in i mellanskärgården innan vi korsade Kanholmsfjärden än en gång och gick i mål under natten mot Söndag. En rejäl sväng i skärgården, kan man säga. Trots vår fadäs kom vi på en fjärdeplats.

Pingsteskadern 1995

Fredag 2 juni; samling enl inbjudan på Jungfruholmarna. Väl mottagna av besättningarna på "Gula ankan" och "Gullcrona". Kvällen är bister. Meteorologerna är oeniga om hur helgvädet skall utvecklas.

Senare om aftonen blir vi inviterade på en drink i "Ankan". Vi har mycket att prata om, hur många blir vi förresten? Är det meningsfullt att färdas så långt i regn och blåst? Men det är märkligt det som sker; efter några timmars samvaro vill vi absolut inte avstå från färdplanerna. Vi kryper ned i varma kojor efter midnatt.

Lördag 3 juni; Vi vaknar till bättre väder än väntat, solen bryter igenom och vinden är måttlig. Det ser lovande ut.

Ett kort skepparmöte ger vid handen att Gabor och Anita seglat i förväg till Herrestaviken. Övriga deltagare bli besättningarna i "Gula ankan", "Gullcrona", "Trossen", "ADA" och "HAF".

I ett strålende väder avgår vi mot första etappmålet som är Björkö (Birka). Under färd blir vi omkörda av ångbåten Mariefred som hälsar med visslan. Det killar lite efter ryggen - tänk vad ljuvligt det är ändå.

Väl förtöjda på insidan av pontonen på Björkö serveras förberedda luncher till nu hungrande sällar. Därefter går vi alla och beser Vikingautställningen vid "svarta jorden". Vid monumentet stannar vi länge. En strålende utsikt över land där våra förfäder en gång, i likhet med oss, skådat körsbärsblom, blomsterprakt, gravkullar och lyssnat till björkar som prasslar i vinden och underbar fågelsång. Tänk, i stunder som denna inser man hur lyckligt lottade vi är.

Efter 16.00 avgår vi mot Herresta, där Gabor förhoppningsvis bokat plats åt oss. I strålende kvällssol förtöjer vi i fint lä jämte kamraterna. En tanke slår mig - hur har bryggseglarna det i EBS? Alla är ense om att en kvällsgrill måste till. Roffe startar upp den nya grillen, som osar rackarns illa men det går tursamt nog snabbt över. Lagom till första tuggan trillar de

- Danne öppnar loggboken

Eskaderchefen tillika loggboksförfattaren Daniel Ekman i egen hög person.

första regndropparna på oss, men vi vägrar ge upp. Jag säger - vi sjunger så blir det uppehåll och - tro't eller ej - inom en halvtimme är det uppehåll. Benke är på ett strålende prathumör och om klubben finns det alltid mycket att diskutera kring, Visst!

Långt inne på nattkröken hörs röster från berget, där några kryper tätt in mot elden, men de ger sent om sider upp inför myggens attacker, GOD NATT!

Söndag 4 juni; Vi väcks av lärkan som spelar. Kråkorna kivas om smulorna från gårdagens muntrationer, solen står redan högt och båtfolket rumsterar med frukostbestyren. Vi svabbar däck och kabbar ned presenningen som gav oss skydd mot nattens kyla.

Efter ett kort skepparmöte stävar "Trossen" och "HAF" mot Mariefred. "ADA" styr mot Strängnäs medan övriga stannar och njuter av att inte göra något speciellt mer än att ladda inför kvällens övningar på Vårdshuset Gripen, där vi enats om återsamling.

En eftermiddagsskur drar snabbt över

och solen ler åter, men visst har det blivit kyligare.

KL 17.00 är vi återsamlade i Stallarholmens gästhamn. Vi får egen nyckel till toa och dusch (utmärkt), vilket ger möjlighet till snabb tvättning. Janne och Gunvor bjuder på skumpa. Stämningen stiger liksom förväntningarna på det hägrande smörgåsbordet. Festklädda i glada färger går vi till bords, nu utökade med ytterligare fem bilburna personer. Vi är nu inalles tjugo stycken.

Under middagen berättas vad som tilldragit sig under dagen. Mariefredsgänget hade besökt lokstallarna, åkt minitåg, mumsat glass m m. Pia och jag hade besökt Strängnäs domkyrka, som var mycket sevärd. Om vår herre styrt med det här vädet, så må vi tacka - TACK, TACK!

Besättningarna får en poängjakt att lösa. Roligt värre är det med alla tolkningar, särskilt den där om pålstecket. Vårdshusvärden undrar oroligt om vi inte är nöjda med maten eftersom vi fumlade med ett rep. Prisutdelning följer, alla får pris och barnen godkänner godispåsarna. Jag vill minnas att besättningen i "Gullcrona" kom etta tätt följd av Benke och Märtha i "Gula ankan". Benke firas för övrigt en extra gång med anledning av 60-års dagen. Ja, alla verkar trivas, med samhörigheten, den goda maten och inte minst det tursamma vädet. Mätta och nöjda går vi ombord i vacker solnedgång.

Måndag 5 juni; Trötta sällar gör morgontoalet. Nu återstår bara den enskilda hemfärden till hemmahamnen i Ekensberg. Vädet är strålende även denna dag.

Tack alla ni glada som vågade

Det har framförts önskemål om en eskader 1996. Vi står till förfogande.

Besättningarna i "ADA", d v s Danne och Pia, respektive "Trossen", d v s Janne och Gunvor

Ett Megaprojekt i dubbel bemärkelse

Under den fantastiska båtsommaren 1994 var familjen Widerberg/Severin ute och seglade i 4 veckor. Till sin förskräckelse upptäckte de att ju varmare dag desto MJUKARE DÄCK ! Ingrid deklarerade till slut - "ingen segling med båt utan däck". Nu fanns ingen återvändo. Något måste göras åt däck! Om hur detta utfördes berättar Anders Widerberg.

Megans däck är en så kallad sandwichkonstruktion bestående av en kärna av balsaträ med ett skikt av glasfiberarmerad polyesterplast på under- och översida. Ideén med en sådan konstruktion är att man får mycket styrka till låg vikt. Styrkan förutsätter dock att skikten är fästade till varandra och därigenom kan samverka när konstruktionen belastas. Det som nu hade hänt oss var att skikten släppt från varandra. Orsaken var att det kommit in vatten mellan skikten vilket jag kunde konstatera genom att borra några hål i däck.

För att ta reda på omfattningen av skadorna och hur de skulle kunna åtgärdas kontaktade jag en besiktningsman. Han mätte fukten i däck och vi kunde konstatera att det var fukt i så gott som hela däck. Röstjärnsinfästningar och bottenstockar var som tur var torra. Åtgärden enligt besiktningsman var att öppna däck där man kunde konstatera att skikten släppt, låta balsan torka och därefter plasta igen. Proceduren skulle sedan upprepas år efter år så fort nya släppor konstaterats. Med dessa insatser skulle vi kunna segla så många år som vi ville, båtens styrka skulle inte bli någon begränsning.

Jag påbörjade uppsprättningen av däck medan det fortfarande var vinter och snön föll på plastpresenningen. Ganska snart insåg jag att det här var ingenting som jag ville göra varje år, så det var lika bra att angripa allt som

såg misstänkt ut. Det visade sig att det var omfattande och att de allvarligaste skadorna fanns i det valdäck som löper utmed båten omedelbart ovanför relingslisten. Allteftersom jag spättade upp däck kunde jag konstatera att slarviga, för att inte säga brutala infästningar av däckbeslag samt en dålig lösning av ihopfogning av däck och skrov och relingslist, orsakat vatteninträngningen.

I och med att omfattningen blev så stor skulle jag bli tvungen att öppna i stort sett hela däck. För att kunna lasta av skrovet rätt så att båten inte skulle formförändras blev det nödvändigt att bygga nya bockar. På den horisontala delen av däck bytte jag sedan ut delar av den skadade balsan och plastade igen. I den valdäckade delen tillstötte ett nytt problem. Om jag rev av det yttre plastskiktet skulle det bli svårt att återskapa denna med rimlig arbetsinsats till önskat resultat. Den delen skulle jag inte heller kunna dölja med halkbeklädnad som jag tänkt på övriga delar av däck.

Lösningen blev att jag använde en dosborr och kunde på så sätt bevara formen på den valdäckade delen. Via hålen som jag borrade kunde jag

kratsa ur de skadade balsan. Att använda balsan i den delen gick nu inte då det bara blev små runda hål som ledde in till det mellanrum som helt skulle fyllas och det med god vidhäftning. Efter en del funderande och en vakt natt tillsammans med Pias Johan, som arbetar med plaster på Teknis, blev lösning att gjuta lättballastepoxi i mellanrummet. För att ta upp och fördela punktlaster vid relingen gjöt jag först med fiberarmerad epoxi till 2 cm höjd, därefter med lättballast epoxi till full höjd.

Vid det här laget hade alla andra båtägare seglat många distansminuter och var i full färd med semesterförberedelser. Megan stod som ett ensamt monument på varvsplan. Det var ändå dags att få henne i sjön så vi ringde runt och bad de som kunde att komma ned och hjälpa oss med sjösättningen. Det kom många, båten kom lyckligt i sjön och vi kunde ha en liten sjösättningsfest på mastkransbryggan. Väl i sjön spacklade jag däck med epoxispackel och grundmålade med epoxigrundfärg.

Nu var krafterna slut för året, vi åkte på bilsemester i Europa. Till segellägret på Jungfruholmarna fick Megan göra sin enda tur, för motor, och det för att fungera som logementsfartyg för familjen. Det som återstår är målning, limning halkbeklädnad, limning invändig isolering och montage av däckbeslag samt normal värrustning.

Tack för visat tålamod med Megan och mig och för alla glada tillrop. Vi ses på böljan till sommaren !

Den nye suppleanten, BN *Ständigt nya*

Det känns skönt att vi gjuter litet nytt blod i styrelsen. Att få in nya krafter som personifierar föreningslivets oskuld och som utan några som helst förutfattade meningar om Sällskapet kan komma med nya perspektiv och vinklingar - låt vara något puerila understundom - är en sann tillgång. Tack för att du ikläder dig denna roll i den allvarsamma lek som styrelsen gestaltar. Vi lovar att måna om dig så att du känner att du verkligen behövs och är den del av gemenskapen. Det är lätt att bli satt på undantag i stora grabbars gäng så är det nåt du inte förstår - fråga gärna. Vi lovar att vi skall försöka förklara. Förresten snubblade jag just på din meritförteckning och den får mig att ställa frågan vad gör du på denna plats i styrelsen - det är nog inte bara jag som undrar eller rättare sagt redan undrat. Men egentligen är det inte så konstigt. Att vara ordförande i Ekensbergs Båtsällskap är bland det finaste en gröndalare kan bli, men det är också slitsamt i synnerhet om man har mycket höga ambitioner på alla håll. Det gäller att sluta innan man blir härsken och av den anledningen kanske t o m blir less på båtliv överhuvudtaget. Du har ju under ett antal år även lyckats att i viss mån få fart på den något trögstartade nyvalde ordföranden, blott och bart för att vi haft så förbannat kul ihop. Bara det en är en talang som är få förunnad. Att vi även framdeles kommer att svara för ett antal Mörtvikshyss är självklart liksom att du sannolikt är mindre försagd och bortkommen än flertalet nyvalda suppleanter vilken typ av styrelse det än handlar om. För att inte glida in i det patetiska snömoset kan jag bara konstatera att allt fungerat djävligt bra och att vi kommer att ha mycket nytta av dig även på en taburetts avsedd för icke ordinarie styrelseledamöter. Dessutom har vi ju redan diskuterat planerna att på ålderns höst - efter 65 eller så - ta hand om hamn och varv. Det du - det är något att se fram emot.

På återhörande om fredag kväll som alltid.

Lasse.

Nya medlemmar

På årsmötet förra året invaldes följande personer i Sällskapet som vi härmed hälsar hjärtligt välkomna.

Hanna Björk

Marianne Lindberg

Anna Mazetti-Nissen

Petra Rosendahl

Anders Säflund

Årsmötet beslöt även att kalla Hans Jansson till hedersmedlemskap. Hans är för övrigt bror till Bosse Jansson, en gammal Mörtviksbo som numera flyttat ända bort till Ekensberg.

När vi så ändå är inne på avdelningen utmärkelser kan meddelas att Herr Ordföranden själv LF tilldelats Sällskapets Förtjänstecken för 10 års idogt arbete. Som uppvärmning inför ordförandeskapet, kan man tänka.

Grattis från red!

Vårmetet 1996

Glöm inte bort att komma till vårmötet som hålls tisdagen den 23 April kl. 19.00, preliminärt i Vita Huset ute i Ekensberg. Förutom sedvanliga förhandlingar så bjuder klubben på matnyttigt underhållning i form av:

Jonas Ekblad, känd skribent från våra båttidningar, samt Götamedlem, som kommer att berätta om och visa bilder från en livräddningsövning som hölls i samband med förra årets Augustimåne. Många nyttiga erfarenheter kom fram, bl a att även ett gäng pigga grabbar som vet vad som komma skall kan få problem med att rädda en person som fallit i vattnet. Stilstudier från ombordtagningsövningen kommer att visas.

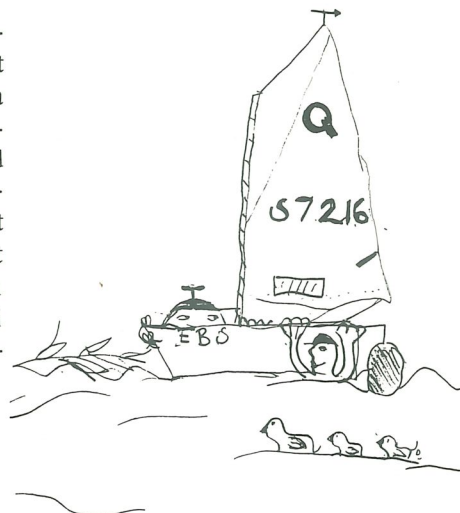
Hjärtligt Välkomna!

Det är resultatet av verksamheten i vår mest aktiva sektion. Den gamle eldsjälens i EBS U, Urban Alvring, lägger här ut texten om ungdomars fritid förr och nu och hur framtiden kan komma att te sig.

Elva år har ungdomssektionen i senaste tappning varit igång. Martin Ryf och jag började med en stilla diskussion nere på hamnplan med Gerhard och några andra från styrelsen. Vi hade tre optimister och lite startkapital från gamla ungdomssektionen att börja med. Jag kunde då inte i min livligaste fantasi ana att den skulle bli så uthållig. Några faktorer som har varit viktiga är det stöd vi har fått från moderklubben och att vi efter ett tag bildade en egen styrelse. Detta har gjort att vi fått kontinuitet i arbetet samtidigt som vi nu har nu en helt annan styrelse än när vi började. Nuvarande ordförande Anders Widerberg har suttit sedan 1992.

Man funderar ibland på hur barnen hade det förr i tiden i Ekensberg. Ally Berggren, vars far kom till varvet som timmerman 1924 berättar att "alla hade småbåtar, det var en väldig verksamhet på sjön" Många familjer köpte delar från fartyg som byggts om eller skrotats. I första hand var det styrhytter vilka ställdes upp på berget och användes som lusthus" (Från boken "Gröndal och Aspudden"1993)

Vår förre ordförande Gerhard Lindström växte upp i Stenvillan vid hamnplan och hans far arbetade på

"Mörtyngel" i Mörtviken

Nitro Nobel i Vinterviken. Han berättar att både Nobel i Vinterviken och Ekensbergs varv var inhägnat med staket. Men då som nu gick man ner och plogade isen för att åka skridsko i Mörtviken. Bandy var vanligt på den tiden (40-talet) och Gröndals IK hade bandyilag. Egna båtar för ungdomarna var ovanligt, fick man ro ut med en eka på egen hand så var det en stor upplevelse.

När Gerhard lämnade sin första ungdom vid slutet av fyrtioalet började man göra studier av barn och ungdomars fritidsvanor. Den föreningslösa ungdomens förehavanden var ett hett debattämne. Från inflytelserika yrkesgrupper i samhället framfördes en oro över att ungdomen drev omkring i storstaden utan tillsyn. Den kommersiella nöjesindustrin ansågs demoraliserande. Det ökade samhällstödet till föreningsliv och till olika former av s.k. öppen verksamhet skall ses i detta perspektiv. År 1942 genomfördes en undersökning bland ungdomar som visade att 40 procent var medlemmar i olika föreningar. Fler pojkar än flickor var medlemmar.

Hur ser det ut idag? Ja, undersökningar visar att 70-80 % av ungdomarna är medlem i någon förening. Fler pojkar än flickor är medlemmar, mycket beroende på att idrottsföreningarna är så dominerande. Vilken typ av förening är vår ungdomssektion? Segling är ju också en idrottsgren, men hos oss har den inte bedrivits

som sådan, utan mera haft lek och båtutrustning som förtecken. Detta hindrar inte att kappseglingar sker och tävlingsintresset ökar med stigande ålder hos våra ungdomar. Bland våra 42 ungdomar väger det rätt jämnt mellan pojkar och flickor. De mixade grupperna uppskattas av barnen. Många föräldrar är medlemmar i moderklubben EBS.

Vår verksamhet har berört barn i åldern 5-13 år och har under det gångna året omfattat närmare 70 träffar. Under året inköptes en Laser-jolle för att utveckla verksamheten för våra tonåringar. Laser är en dubbelt så lång båt som optimistjollen och kan också seglas av vuxna. Den har ett segel, är lättseglad, snabb och rolig. Låt vara att en viss akrobatisk talang är en fördel - något som kan intygas av Anders Widerberg. Ungdomarna kan segla två i den. Tanken är att köpa även en mindre segelrigg så att även lättare barn kan segla den. En ny laser kostar ca 33 000 kr, vår fick vi för 10 000 kr. Finansieringen av Lasern har skett bl a genom korvförsäljning i hamnen. Vi i ungdomssektionen ser gärna en utveckling inom denna båttyp. Fördelen är att ungdomarna får något som är utmanande och vi vuxna får något som bekräftar att vi är äldre.

Alla i ungdomssektionen, barn, ungdomar, ledare, styrelse, föräldrar, och sponsorer bidrar till en bra verksamhet som kommer innebära många härliga segelövningar även i år.

Nytryck av Ordningsregler

Som ni förhoppningsvis har upptäckt har ni fått ett nytryck av ordningsreglerna med i utskicket. Detta innehåller den revidering som togs på årsmötet 1993 och som i korthet innebär följande:

- Senaste anmälningssdag till hamnkaptens för medlem som önskar hamnplats och/eller varvsplats, 31/3 resp. 31/8.
- Båtar skall vara täckta senast den 30/11
- Stegar skall vara låsta eller förvaras innanför låst grind.
- Master skall kläs av och förvaras i mastskjulet.

Det är alltså dags att kasta de tidigare blå ordningsreglerna.

Läs och begrunda !

Nya rutiner vid sjösättningen 1996

På förslag av hamnkaptens kommer en ny indelning av sjösättningsgången att provas under årets sjösättning. Det hela går ut på att motorbåtar sjösätts för sig och segelbåtar för sig. För rättvisans skull kommer motorbåtdagarna att omfatta fler båtar än en dag med sjösättning av segelbåtar. Det tar ju lite längre tid att sjösätta en segelbåt jämfört med en motorbåt. En av fördelarna kan bli att vagnen inte behöver byggas om under dagen. Till hösten får vi se hur vi gör. Det beror på hur sjösättningarna fungerar. Denna nyordning gör det svårare att byta sjösättningsdatum.

Även om nu motor och segelbåtsägare delas i separata sjösättningsgång så får ingen glömma bort att vi alla tillhör samma Ekensbergs Båtsällskap, där alla hjälps åt med allt.

Fullt ös på årsfesten - nya grepp gick hem

De nya festarrangörerna, Siri Persson och Lena Lindgren, lyckades utomordentligt väl med årsfesten 1995. En del pigga lekar förhöjde stämningen redan innan förrätten. Herrarnas omgruppering mellan för- och varmrätt, dvs att bordskavaljererna bytte bord, skapade en trivsam atmosfär. Maten var både god och prisvärd. Siris syster med band spelade upp till dans. Våra egna musikanter hängde givetvis på. Bernt Falkenberg tutade som vanligt i sin trumpet och Johan Haasum drog i sin basun så det stod härliga till. Baren sköttes av familjen Westerling.

Tack Siri, Lena och alla andra som hjälpte till.

Gammal klenod renoveras

Olov Ritzén, blivande medlem i EBS, köpte förra året Sture Johanssons Iversen-ritade mahognyklenod. En sen januarikväll restes i full snöstorm båtställningen som är förutsättningen för renoveringsarbetet. Arbetet med att renskrapa däck och fribord är i skrivande stund avslutat. Träet verkar vara i mycket gott skick med endast några fläckar blekt mahogny. Såvitt man kan se idag behöver inget trä bytas ut. Med impregnering, lite bets och sisådär en 7 - 8 lager fernissa kommer hon med all säkerhet att bli en av klubbens pärlor i grytklassen. *Lycka till från red.*

Jungfruholmarna klädda i vinterskrud

Nya juniorer i EBS

Andreas Almqvist, Astrid Forslund, Love Fridmodig, Siri Helmers, Johanna Jansson, Kristofer Lindberg, Klara Niklasson, Erik Niklasson, Joakim Sannergren, Elina Strindberg, Jonas Widerberg.

Välkomna ska ni vara

→
Omslagsbilden är ett flygfotografi taget på Ekensbergs varv och Mörtviken. Året är 1921. På krokiga vägar hittade fotot till klubben via Eva Melin. Janne Forsman har fotat av och fixat nya kopior. *Red. bugar.*

EKENSBERGS BÅTSÄLLSKAP

Hemmahamn: Mörtviken, Ekensberg

Box 44052 100 73 Stockholm, tele 08-645 98 44, pg 601639-8